

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

До реєстр. № 7038 від 09.02.2022

7038-1 від 11.02.2022

7038-2 від 16.02.2022

ВИСНОВОК

на проекти Законів України

про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження диференційованої рентної плати за видобування газу природного (реєстр. № 7038 від 09.02.2022),

про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження диференційованої рентної плати за видобування газу природного (реєстр. № 7038-1 від 11.02.2022),

про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження стимулюючої ставки рентної плати за користування надрами для видобування газу природного (реєстр. № 7038-2 від 16.02.2022)

23 лютого 2022 року

протокол №89

Комітет на своєму засіданні 23 лютого 2022 року (протокол №89) розглянув проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження диференційованої рентної плати за видобування газу природного (реєстр. № 7038 від 09.02.2022), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д.О. (далі – проект Закону реєстр. № 7038), **та альтернативні до нього проекти Законів України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження диференційованої рентної плати за видобування газу природного (реєстр. № 7038-1 від 11.02.2022), поданий Кабінетом Міністрів України (далі – проект Закону реєстр. № 7038-1), про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження стимулюючої ставки рентної плати за користування надрами для видобування газу природного (реєстр. № 7038-2 від 16.02.2022), поданий народним депутатом України Дубінським О.А. (далі – проект Закону реєстр. № 7038-2).**

Проектом Закону реєстр. № 7038 пропонується внести зміни до Податкового кодексу України та встановити диференційовану рентну плату за видобування газу природного для суб'єктів господарювання, що провадять діяльність з видобутку природного газу.

Диференціація рентної плати передбачає, що чим вище ціна реалізації газу природного, тим вище відсоткова ставка ренти.

Також з метою усунення можливості маніпулювання при визначенні фактичної ціни реалізації газу природного, яка є базою оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування газу природного, пропонується визначати таку вартість за більшою з величин:

- середня митна вартість імпортного природного газу,
- вартість природного газу на європейських хабах,
- вартість природного газу на українських товарних біржах.

Метою зазначеного законопроекту, яка визначена у пояснювальній записці, є підвищення ефективності справляння рентних платежів з видобування корисних копалин, забезпечення справедливого розподілу прибутків між державою та бізнесом, підвищення ефективності використання природних ресурсів на благо України та її громадян, збільшення надходжень до державного бюджету.

Головне науково експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловлює зауваження до поданого законопроекту.

Зокрема, зазначає, що потребує обґрунтування пропозиція щодо визначення фактичної ціни реалізації для газу природного, зокрема, виходячи з цін на газ саме на новій віртуальній торговій точці Німеччини (VTP), що експлуатується Trading Hub Europe (THE).

Крім того, Головне науково експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює зауваження щодо дати набрання чинності зазначеного законопроекту.

Альтернативним проектом Закону реєстр. № 7038-1 пропонується внести зміни до Податкового кодексу України та встановити диференційовану рентну плату за користування надрами для видобування газу природного.

Диференціація рентної плати передбачає, що чим вище ціна реалізації газу природного, тим вище відсоткова ставка ренти.

Фактичну ціну реалізації газу природного, яка є базою оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування газу природного, пропонується визначати за більшою з величин:

- середня митна вартість імпортного природного газу;
- вартість природного газу на європейському хабі – Trading Hub Europe (THE);

- вартість природного газу на українських товарних біржах, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Також пропонується зменшити період, протягом якого держава гарантує застосування стимулюючої ставки рентної плати за користування надрами для природного газу, видобутого із нових свердловин, встановленої Податковим кодексом України станом на 1 січня 2018 року - за чинною нормою такий період становить «з 1 січня 2018 року до 1 січня 2023 року», за проектом – «з 1 січня 2018 року до 1 березня 2022 року».

Крім того, пропонується тимчасово, до 31 грудня 2024 року, операції з надання послуг повітряного транспорту щодо внутрішнього перевезення пасажирів та багажу (коди 51.10.11 та 51.10.12 Державного класифікатора продукції та послуг ДК 016:2010), оподатковувати податком на додану вартість за ставкою у розмірі 7 відсотків.

Метою зазначеного законопроекту, яка визначена у пояснювальній записці, є:

- підвищення ефективності справляння рентних платежів з видобування корисних копалин, забезпечення справедливого розподілу прибутків між державою та бізнесом, підвищення ефективності використання природних ресурсів на благо України та її громадян, збільшення надходжень до державного бюджету.

- сприяння розвитку ринку внутрішніх перевезень авіаційним транспортом, підвищення рівня доступності авіаційних перевезень на внутрішньому ринку та здешевлення їх вартості.

Головне науково експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловлює зауваження до поданого законопроекту.

Зокрема, зазначає, що потребує обґрунтування пропозиція щодо визначення фактичної ціни реалізації для газу природного, зокрема, виходячи з цін на газ саме на новій віртуальній торговій точці Німеччини (VTP), що експлуатується Trading Hub Europe (THE).

В частині пропозиції щодо скасування з 1 березня 2022 року (замість «з 1 січня 2023 року», як це передбачено чинною нормою) закріпленого Податковим кодексом України гарантованого державою періоду застосування стимулюючої ставки рентної плати за користування надрами для природного газу, видобутого із нових свердловин Головне науково експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку зазначає, що така ініціатива містить ризик зменшення довіри у відносинах між бізнесом і державою та, як наслідок, зниження інвестиційної привабливості газовидобувної сфери України.

Крім того, Головне науково експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює зауваження щодо дати набрання чинності зазначеного законопроекту.

В частині тимчасового запровадження **пільгової ставки податку на додану вартість для авіаперевізників** Головне науково експертне управління Апарату Верховної Ради України зазначає, що проект за змістом не відповідає його назві, а також, що норми законопроекту в цій частині потребують додаткового обґрунтування на предмет:

аналізу впливу на зміну фінансового стану відповідних авіаперевізників;

дієвості впливу запровадження пільгової ставки податку на додану вартість на реальне здешевлення відповідних послуг, особливо в сегменті перевезення пасажирів, в умовах застосування динамічного ціноутворення, за якого таке здешевлення вбачається можливим більше у випадку зниження попиту на відповідні послуги, оскільки авіаперевізники отримують можливість більшого маневру у формуванні власної цінової пропозиції, аніж в період зростаючого чи активного попиту, за якого з'являється можливість максимізації ціни;

ймовірності ризиків погіршення конкурентної позиції інших видів транспорту в розрізі видів перевезень – пасажирів та вантажів, в тому числі, з урахуванням рівня проникнення послуги авіаперевезень на внутрішньому ринку;

оцінки опосередкованих вигод бюджету за рахунок ймовірного зростання прибутковості авіаційних перевізників.

Альтернативний проект Закону реєстр. № 7038-2 пропонується:

встановити диференційовані ставки рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин для природного газу в залежності від фактичної ціни його реалізації, знизивши загальний рівень податкового навантаження;

запровадити новий механізм визначення фактичної ціни реалізації для газу природного (крім газу, реалізованого суб'єкту ринку природного газу, на якого Кабінетом Міністрів України на підставі Закону України «Про ринок природного газу» покладено спеціальні обов'язки);

визначити строк застосування дії ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин для природного газу, видобутого із нових свердловин (протягом перших 5 років від початку буріння);

продовжити на 5 років строк дії стимулюючої ставки рентної плати для нових свердловин, передбачивши, при цьому, що «протягом перших п'яти років з початку застосування стимулюючої ставки рентної плати за користування надрами, видобутого із нових свердловин, розмір стимулюючої ставки не може

бути збільшений, а також до неї не можуть застосовуватися коригуючі коефіцієнти або інші механізми, що можуть бути передбачені Податковим кодексом України або іншими актами законодавства, що призведуть або можуть призвести до фактичного збільшення розміру податкових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування природного газу порівняно з розміром таких податкових зобов'язань, розрахованим згідно з Податковим кодексом України станом на початок застосування такої стимулюючої ставки рентної плати»;

застосовувати з 01.01.2023 до 01.01.2028 понижений коефіцієнт до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин для природного газу ((крім рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин для природного газу, видобутого із нових свердловин) у разі певного збільшення обсягу видобутку природного газу порівняно з попереднім календарним роком.

Метою зазначеного законопроекту, яка визначена у пояснювальній записці, є: забезпечення принципу стабільності відповідно до основних засад податкового законодавства України, створення сприятливих умов для нарощування видобутку природного газу на території України для забезпечення енергетичної незалежності України, в тому числі від Російської Федерації, залучення інвестицій, захист інтересів інвесторів. Законопроект, згідно з пояснювальною запискою, також спрямований на створення економічного підґрунтя формування дешевого ресурсу газу для забезпечення споживачів природним газом власного видобутку за доступними цінами незалежно від спекулятивних цінових коливань на природний газ на світових біржах.

Основними відмінностями **альтернативного проекту Закону реєстр. № 7038-2 від проекту Закону реєстр. № 7038** є суттєве зниження ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин для природного газу, продовження дії стимулюючих ставок для нових свердловин, запровадження понижуючого коефіцієнту у разі збільшення видобутку газу.

Головне науково експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловлює зауваження до поданого законопроекту.

Зокрема, зазначає, що некоректним у правовому відношенні є вміщення у визначенні поняття «нова свердловина» (оновлений пп. 14.1.124¹ п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України) припису, за яким «норми розділу IX та підрозділу 91 розділу XX цього Кодексу щодо нових свердловин застосовуються протягом перших п'яти років від початку буріння», який має регулятивний характер.

Оскільки законопроекти №№ 7038, 7038-1, 7038-2 є альтернативними відповідно до частини першої статті 100 Регламенту Верховної Ради України, до них може бути застосована процедура, передбачена частиною другою статті 110

Регламенту, яка передбачає, що при розгляді альтернативних законопроектів головний комітет може рекомендувати Верховній Раді взяти за основу один із них або підготувати інший законопроект, який вноситься на розгляд Верховної Ради народними депутатами - членами цього комітету.

Пункти 1 і 2 частини першої статті 12 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» визначають, що законопроектна функція комітетів, зокрема, полягає в розробці проектів законів та у попередньому розгляді та підготовці висновків і пропозицій щодо законопроектів, внесених суб'єктами законодавчої ініціативи на розгляд Верховної Ради. При цьому пункт 1 частини першої статті 15 названого Закону України надає Комітету право при здійсненні законопроектної функції, зокрема, розробляти з власної ініціативи проекти законів з питань, що віднесені до предметів відання, з наступним внесенням їх на розгляд Верховної Ради членами Комітету за його рішенням.

Під час засідання Комітету було проведено обговорення підготовленого нового проекту Закону **про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо запровадження диференційованої рентної плати за видобування газу природного**, доопрацьованого на основі законопроектів №№ 7038, 7038-1, 7038-2 та з врахуванням інших зауважень та пропозицій щодо цих законопроектів.

Новим законопроектом, зокрема, пропонується: внести зміни до Податкового кодексу України та встановити диференційовану рентну плату за видобування газу природного для суб'єктів господарювання, що провадять діяльність з видобутку природного газу.

Тимчасово, до 31 грудня 2024 року, пропонується операції з надання послуг повітряного транспорту щодо внутрішнього перевезення пасажирів та багажу (коди 51.10.11 та 51.10.12 Державного класифікатора продукції та послуг ДК 016:2010), оподатковувати податком на додану вартість за ставкою у розмірі 7 відсотків.

Також пропонується збільшення розміру ставки акцизного податку на рідини, що використовуються в електронних сигаретах, в 3,3 рази; встановити тимчасову норму (до 1 січня 2023 року) щодо оподаткування 5-відсотковим роздрібним акцизним податком залишків вироблених та не реалізованих до 1 квітня 2022 року тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну.

Під час розгляду на засіданні Комітету відбулось погодження запропонованої редакції з можливістю подальшого врахування конструктивних зауважень та пропозицій суб'єктів законодавчої ініціативи.

За наслідками розгляду та обговорення доопрацьованого законопроекту, з огляду на викладене вище, Комітет вирішив підтримати редакцію доопрацьованого законопроекту з урахуванням виключення з нього підпункту 1 пункту 2 Розділу II, доручити народним депутатам України – членам Комітету оформити та в установленому порядку зареєструвати цей проект як проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо запровадження диференційованої рентної плати за видобування газу природного.

Підготовлений доопрацьований Комітетом проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо запровадження диференційованої рентної плати за видобування газу природного **рекомендовано** Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні **прийняти за основу та в цілому**. Проект відповідної Постанови додається.

Доповідачем від Комітету визначити Голову Комітету народного депутата України Гетманцева Д.О.

Додатки:

- 1) текст доопрацьованого законопроекту на 8 арк.;
- 2) порівняльна таблиця до доопрацьованого законопроекту на 18 арк.;
- 3) пояснювальна записка на 3 арк.
- 4) проект Постанови Верховної Ради України на 1 арк.;

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Гетманцев Данило Олександрович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000440A3100AB198F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-32/06-2022/52628 від 23.02.2022

847084